

KOPIE:

gs m r t z s
dgpz ap
dpn dges
dgis plv dgis
plan sead
dnw
die des drw
deu, -/we

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 614941 - 2531

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

8 november 1973

BESTEMD VOOR:

min van b.z.

REFERENTIE No:

818372

KOPIE No:

1

Dir./Afd.:

AP

Visie

Ag. No

214956-3996 Sj

Dossier:

996.0 266
topconferentie

DATUM VAN AFZENDING

8 november 1973

AFKOMSTIG VAN:

p a r i j s amb.

PARAAF/OPM

van minister

onderwerp: topconferentie.

GEHEIM

EPK

In het tete-a-tete met jobert over europese ontwikkelingen heb ik vooropgesteld dat achtereenvolgende nederlandse kabinetten steeds de totstandkoming van europese eenheid als een centrale doelstelling van het buitenlandse beleid hadden beschouwd en dat zulks ook voor het huidige kabinet gold. m.n. zouden wij gaarne volledige implementatie zien van alle principe-besluiten van de topconferentie van parijs van 1972.

ik zei dat de nederlandse regering bij monde van de minister-president in beginsel de gedachte van de topconferentie voor het einde van het jaar had geaccepteerd, maar met de formele beantwoording van de brief van de president had willen wachten tot na mijn bezoek aan parijs. zou het niet een nuttige gedachte zijn, zo vroeg ik mij af, wanneer de komende top zich vooral zou concentreren op enerzijds de vraag wat de functie van topconferenties diende te zijn in het europese eenwordingsproces, anderzijds op een gedachtenwisseling van algemene aard over problemen van actuele politieke betekenis?

jobert zei dat pompidou de topconferentie vooral wilde convoceren om in het gesprek met de andere regeringschefs opheldering te krijgen over de vraag of men nu werkelijk de constructie van europa wenste of niet. daarom had hij ook tijdens het diner van de negen ministers maandag jl. in brussel zulke ernstige woorden gebruikt toen hij sprak over de grote betekenis van de komende top. (jobert zei bij deze gelegenheid dat wij nu voor de keuze stonden: of europa moest gestalte krijgen, of het zou in stukken uiteen vallen).

in het gesprek met pres. pompidou stelde deze al evenzeer de vraag centraal: willen wij europa of willen wij het niet? ik heb geantwoord dat de nederlandse regering voorstander was van de opbouw van

1027

GEHEIM

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

europa, economisch en politiek, maar dat men niet uit het oog mocht verliezen, dat de grondslag van alle pogingen om de europese eenheid tot stand te brengen datgene was dat alreeds was gerealiseerd, nl. de gemeenschappelijke markt. in dit verband sprak ik over de consequenties die de oliecrisis voor het functioneren van de gemeenschappelijke markt zou kunnen hebben, en voegde daaraan toe dat de desintegratie van de gemeenschappelijke markt zeer ernstige consequenties zou kunnen hebben voor de mogelijkheden om europa gestalte te geven, zoals de nederlandse regering vurig wenst.

pompidou leek deze opmerking zeer goed te begrijpen. als de huidige situatie nog maar korte tijd voortduurde, zo zei hij, zou het met het functioneren van de gemeenschappelijke markt nogal meevallen. mocht het anders uitpakken, dan zou natuurlijk de gemeenschap niet lijdzaam kunnen toezien dat een van de partnerlanden van honger en dorst zou omkomen.

terwijl jobert in het kader van de gedachtenwisseling over het energie-probleem verklaarde dat de komende topconferentie directieven zou dienen te geven voor een komende energieraad (de voor eind november voorziene energieraad zou met het oog hierop moeten worden uitgesteld), gaf pompidou niet de indruk zulke specifieke plannen te hebben. op mijn vraag: waarover moet op de topconferentie worden gepraat? antwoordde hij op een wijze die duidde op een tour d'horizon van actuele onderwerpen. op mijn vraag of er een communiqué noodzakelijk zou zijn, antwoordde hij zelfs dat men wel daarbuiten zou kunnen. het doel was immers primair een informele gedachtenwisseling over een aantal actuele onderwerpen.

wel bleek uit opmerkingen van de president dat naast het inflatieprobleem ook de kwesties van de gemeenschappelijke energie-politiek en van de europese defensie-samenwerking hem hoog zaten. over het eerste zeide hij o.m. dat misschien de partnerlanden zich konden associëren met het franse gasdiffusie-project, en dat anderzijds frankrijk bereid was na te gaan of er enigermate vorm van associatie met het u.c.-project aantrekkelijk was. over de eur. defensiepolitiek uitte pompidou geen duidelijk omlinjende gedachten. wel zei hij onomwonden tegen een engels-franse nucleaire macht te zijn, met een duidelijke verwijzing naar duitse wensen die dan wellicht te verwachten waren.

pompidou verklaarde uitdrukkelijk dat de topconferentie in de franse gedachtengang bepaald geen anti-amerikaanse teneur zou mogen

3 Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Alschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gebruikt, tenzij een bepaalde voorwaarde wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.:

818372

VERVOLG --3--

Rubricering:

GEHEIM

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden afgegeven, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

hebben. in dit verband sprak hij zich in zeer positieve zin uit over de atlantische alliantie en over de wenselijkheid van een voortdurende Amerikaanse militaire presentie in europa.

in het verloop van het gesprek kwam ook de vraag van de aanwezigheid van de ministers van b.z. op de komende top aan de orde. ik legde hem uit waarom in nederland - maar niet alleen in nederland - op dit punt constitutionele moeilijkheden bestonden.

ik wees bovendien erop dat de ministers van b.z. belast zouden zijn met de implementatie van alle gedachten waarover eventueel op een top consensus zou worden bereikt, en dat het ook daarom praktischer leek hen aan de top te doen deelnemen. pompidou reageerde met de opmerking dat een compromis diende te worden gevonden, en zei bij het afscheid: misschien tot ziens in kopenhagen uitrptkn

jobert had over deze zelfde kwestie reeds de gedachte vermeld dat de eerste dag de regeringschefs en ministers van b.z. afzonderlijk zouden vergaderen, en de tweede dag gezamenlijk. Pompidou liet nog blijken op te zien tegen het omvangrijke karakter van een topconferentie naar het parijse model. ik wees erop dat er nog allerlei tussenvormen waren tussen een topconferentie met reeksen ambtelijke deskundigen en een top uitsluitend uit negen personen bestaande.

de ranitz 655 ++

GEHEIM